

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

สถานการณ์และแนวโน้ม การศึกษา การประเมินผล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) รวมทั้งข่าวหนังสือพิมพ์รายวันได้วิเคราะห์ปัญหาด้านจิตใจ จริยธรรม ค่านิยม วินัยเยาวชนวัยรุ่น มีความเบี่ยงเบนเลื่อมถอยจากมาตรฐานจริยธรรม ศีลธรรม วัฒนธรรม มีความรุนแรง และสลับซับซ้อนมากขึ้นทุกที จนกลายเป็นปัญหาสังคม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตน ครอบครัว ชุมชนและเศรษฐกิจสังคมของประเทศ (นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข, 2545, หน้า 9)

ปัจจุบันนี้ มีข่าวเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ มากมาย อาทิเช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวการฆ่าตัวตาย ข่าวเกี่ยวกับเด็กและวัยรุ่นที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสม ข่าวเกี่ยวกับการทุจริต การขาดคุณธรรม จริยธรรม ในการทำหน้าที่ของตนเอง เป็นต้น ข่าวต่างๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นเรื่องอยู่ใกล้ตัวเราทั้งสิ้น แต่ละข่าวแต่ละเรื่องมีเหตุปัจจัยต่างๆ มาเกี่ยวข้องแตกต่างกันไปซึ่งเหตุปัจจัยที่สำคัญที่มาเกี่ยวข้องนั้นก็จะ มีอยู่คล้ายๆ กันคือ เกี่ยวข้องกับปัจจัยในตัวบุคคล การเลี้ยงดู ครอบครัว สิ่งแวดล้อม ความเครียด ความกดดัน รวมทั้งระบบการช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันของคนในสังคม เหตุปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ บางอย่างก็แก้ง่าย บางอย่างก็แก้ยาก สิ่งสำคัญที่จะช่วยคนเราให้รอดพ้นจากภัย พ้นจากทุกข์ และมีความสุข ได้ก็คือศาสนา ซึ่งทุกศาสนาล้วนแต่มุ่งสั่งสอนให้คนเป็นคนดี และอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างมีความสุข (สงกรานต์ ก่อธรรมนิเวศน์, 2549-2550, ไม่มีเลขหน้า)

ศาสนามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เป็นที่พึ่งทางใจและช่วยกล่อมเกลาพัฒนาจิตใจ ของมนุษย์ให้เป็นคนดี คิดดี ทำดี ศาสนาจึงทำหน้าที่เสมือนเป็นกรอบระเบียบทางศีลธรรมช่วยควบคุม สังคมให้สงบสุข การเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาต่างๆ ถ้าจะให้ได้ผลดีจะต้องเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ซึ่งจะเกิดผลดีตามขั้นตอนของหลักการทางศาสนา การปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ ทางศาสนาจึงเป็น สิ่งจำเป็นต่อศาสนิกชน อันเปรียบเสมือนการสืบทอดศาสนาให้ดำรงต่อไป ควบคู่กับสังคมมนุษย์ พิธีกรรมเป็นการทำกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ ตามที่ได้บัญญัติเอาไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายความดี งามสูงสุดแก่บุคคลและส่วนรวม ประเทศไทยมีประชากรส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา และ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นศาสนูปถัมภกทุกศาสนาในหลักของสังฆธรรม ศาสนาทุก ศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี แล้วแต่แนวทางมุมมองความคิด ดังนั้น พุทธศาสนิกชน จึงควรศึกษา พิธีกรรมทางศาสนาให้เข้าใจเพื่อจะได้ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง (นงเยาว์ ชาญณรงค์ และ วิชาญ ชูช่วย, 2545, หน้า 8, 68 และ 69)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 4 “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้าง องค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (ธีระพล อรุณะกสิกร และคณะ, 2543, หน้า 10,14 และ 22) มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม มาตรฐาน ส.1.1 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนพิธี ของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงามและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัดประชุมปฏิบัติการเรื่อง “แนวทางการประเมิน ผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม” พบว่าควรที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนา และเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเนื้อหา ลำดับขั้นตอน สื่อ / อุปกรณ์ ซึ่งครูสามารถนำไปบูรณาการในการเรียนการสอนในวิชาอื่นชุดกิจกรรมเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม ควรเป็นชุดกิจกรรมสำเร็จรูปที่มีจุดมุ่งหมายในการทำกิจกรรมอย่างชัดเจน และเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสามารถเลือกกระทำกิจกรรมได้ ตามความสนใจและผู้สอนสามารถเลือก กิจกรรมไปบูรณาการในการสอนได้ (รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ ด้วยปัญญาในประเทศไทยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2544, ไม่มีเลขหน้า)

ในการให้การศึกษารอบรู้เรื่องพุทธศาสนพิธี ขนบธรรมเนียมประเพณีและ วัฒนธรรมไทยแก่เยาวชนเป็นการกระทำที่ลำบากยากยิ่ง เพราะเป็นที่รู้กันอยู่ว่าในปัจจุบันนี้ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของต่างประเทศโดยเฉพาะด้านตะวันตกได้เข้ามามีอิทธิพล เห็นใจจิตใจของเยาวชนในประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพราะวัฒนธรรมของต่างประเทศปฏิบัติได้ง่าย ตามสบาย เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอแต่ผลของมันก็เท่าที่เห็นกันอยู่ทุกวันนี้ ทำให้สังคมวุ่นวาย เดือดร้อน เป็นปัญหาต่อสังคมไทยซึ่งจะต้องแก้ไขกันต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด (พระครูอุดมพิทยากร, 2530. หน้า 1)

ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมที่นำมาประยุกต์เพื่อให้สนองกับวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยในอนาคตว่า ควรเป็นการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคล การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนมากกว่าการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนมีบทบาทในการทำกิจกรรมมากขึ้น ใ้รู้จักคิดตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดพัฒนาการในทุกๆ ด้าน และช่วยเ้าความสนใจของนักเรียนไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน(ปาริชาติ โชคพิทักษ์, 2540)

จากความสำคัญของเหตุผลทั้งหมดข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในทางปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักของพระพุทธศาสนา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนเห็นคุณค่าของชุดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้บูรณาการในการเรียน การสอนและช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามศักยภาพของตนอันจะนำไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน
 - 2.2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติตนในกิจกรรมกลุ่ม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ความสำคัญของงานวิจัย

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้ตามเกณฑ์
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนที่จะนำไปพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อาทิเช่น การปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ มารยาทชาวพุทธ เป็นต้น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆต่อไป

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีขอบเขตการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล และขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าตะโกพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 9 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการสร้างและหาประสิทธิภาพครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ศาสนพิธี โดยประกอบด้วยชุดกิจกรรม 4 ชุด ดังนี้ คือ

- ชุดที่ 1 เรื่อง พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
- ชุดที่ 2 เรื่อง พิธีทอดกฐิน
- ชุดที่ 3 เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนและถวายผ้าจ่านำพรษา
- ชุดที่ 4 เรื่อง พิธีทำบุญถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติตนในกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนในชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

แหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนท่าตะโกพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 50 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

คณะผู้ศึกษาได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพิธี มี 4 ชุด คือ
 1. พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
 2. พิธีทอดกฐิน
 3. พิธีถวายผ้าอาบน้าฝนและถวายผ้าจ่านาพรรษา
 4. พิธีทำบุญถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์
2. การสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตนในกิจกรรมกลุ่ม

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี

- ตัวแปรตาม ได้แก่
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศาสนพิธี
 2. พฤติกรรมการปฏิบัติตนในกิจกรรมกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าตะโกพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 242 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนท่าตะโกพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 50 คน ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนหลายอย่างที่นำมาสัมพันธ์ไว้ด้วยกันอย่างเป็นระบบ โดยจัดให้สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของนักเรียนเพื่อใช้ประกอบการเรียน เรื่องศาสนาพิธี ในกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีองค์ประกอบด้วยคำชี้แจงสำหรับครู คำชี้แจงสำหรับนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์ ใบความรู้ ใบงาน แบบประเมินพฤติกรรม แบบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งประกอบด้วยชุดกิจกรรม 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ชุดที่ 2 เรื่อง พิธีทอดกฐิน

ชุดที่ 3 เรื่อง พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝนและถวายผ้าจ่านำพรษา

ชุดที่ 4 เรื่อง พิธีทำบุญถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์

2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยจากการทำใบงาน แบบประเมิน พฤติกรรมการปฏิบัติงานในขณะที่เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมศาสนาพิธี

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนรวมที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่คณะผู้วิจัย สร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

4. พฤติกรรมการปฏิบัติตนในกิจกรรมกลุ่ม หมายถึง การแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติตนของนักเรียนขณะทำชุดกิจกรรม อันเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนในขณะที่ทำ กิจกรรมกลุ่ม

5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นในด้านดีที่ผู้เรียนมีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพิธี โดยวัดความพึงพอใจได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรม

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม